

for Udflibningen, hindre ham i at kunne foretage sine eventuelle Landgangsforetagender, og i en rolig Havn ligge ved et godt Bolværk med alle de Hjælpemidler, for Exempel Kraner o. s. v., som findes paa et saadant Sted. Naar man indskrænker disse fire Smaaforters Opgave dertil, vil man nemlig maaste kunne undgaa at lægge dem blot for Beskydning fra Søen, man vil, saavidt jeg skjønner, kunne trække dem tilbage fra Søen, og de kunne alligevel meget godt hindre enhver Brug af Banerne og Udflibningsstederne, uden at Fjenden kan komme til dem, før han har udfibet, uden at han kan styde med Kanoner paa dem, førend han har skaffet Kanoner iland, og i saa Tilfælde ville de kunne hindre Brugen af Banerne, Udflibningsstederne med større Sikkerhed, naar man vil være belavet paa, at Fjenden der, hvor han vil bruge en saadan Havn, sender et af sine sværere bevæbnede Skibe eller svært bevæbnede Kanonbaade i Havnen, for at bringe dette relativt svært armerede Batteri til Tausshed. Jeg indrømmer, at det er kun med blødende Hjerte, at man kan tænke sig at unddrage Søværnet den Nytte, som det vilde kunne have af Tilflugtssteder, Smuthuller, hvor det kunde finde Beskyttelse af et Batteri. I den Krig, vi førte 1807—14, havde vi en aldeles urimelig Mængde af Batterier, stræde omkring ved Kysten, saavidt jeg huffer var der Hundrede og nogle og tredive ved Kysten, som vistnok gjorde deres Nytte ved at beskytte den Krigsførelse tilsøs, som vi vare henviste til at føre, nemlig Kaperfarten og Kanonbaadskrigen; men noget lignende, en sliq udstrakt Anvendelse af Kystbatterier, maa man rent ud se bort fra, fordi det ikke er muligt at tilveiebringe den Masse af meget svært Skyts, som vilde behøves, hvis sliqe Batterier skulde kunne gjøre nogen virkelig Nytte.

Saar jeg over til Befæstningerne paa Nørrejylland og Sjn, saa staar det saaledes for mig, at Helgenæs vistnok er et Punkt, der af Naturen er udpeget til under visse Ceventualiteter at kunne blive til Nytte for en dansk Hær eller Hærsafdeling, der maatte trække sig tilbage og søge Skjul for en overlegen Fjende. Jeg tror ikke, at der er noget Sted paa hele Sjyllands Kyst, der paa en vis Maade er bedre skikket til at optage en saadan Hærsafdeling. Helgenæs er et Land, som jeg tror er omtrent firkantet i en Strækning af 8,000 Men paa den ene og 6,000 Men eller en halv Mil paa den anden Led, og Landet er, saavidt jeg kan skjønne af Kortet, — jeg er desværre ikke lokal kjendt derovre — og saavidt jeg tillige har hørt af Officerer, som have været der under tidligere Krige, uden al Sammenligning det mest bakkede Terrain, som findes noget Sted hert Landet. Det er et aldeles mærkværdig kuperet Terrain,

og det egner sig forsaavidt i fortrinlig Grad til at skjule en Troppstyrke, som ikke længer kan holde Marken, men er nødsaget til at søge Tilflugtssted. Den Landtange, som sætter Helgenæs i Forbindelse med Fastlandet, er kun 300 Men bred og altsaa forsaavidt let at forsvare, og om man end kunde ønske, at Beliggenheden af Høiderne eller Landtangen var noget anderledes, end den er, den er dog saaledes, at den i det Hele taget vilde være let at forsvare, selv mod en aldeles overlegen Fjende. Det er altsaa et Sted, som en Hærsafdeling vil kunne ty hertil og have megen Nytte af, forsaavidt den meget vanskelig vil kunne risikere der at blive tagen til Fange eller opreven ved den sjenkelige Forsøgning; men det er tillige et Sted, hvor der er al mulig Sandsynlighed for, at en Hærsafdeling, der engang er kommen berind, aldrig nogenfinde vil komme fra igjen; thi ligesaa let Helgenæs er at forsvare, ligesaa let er den, idetmindste efter Kortet at bømme, at affærre, og selv med en temmelig ubetydelig Styrke maa det være overmaade let at affærre den saa at sige fuldstændig. Jeg kan altsaa ikke indrømme, at Helgenæs gjør Fyldest for en Fæstning. Den vilde iøvrigt, selv om den blev befæstet, som Regjeringen foreslaar det, mangle Noget, nemlig Ly for de Tropper, der skulde søge dertil. Sommerdage kan det naturligtvis meget godt lade sig gjøre at lade Tropperne kampere ude paa Helgenæs under aaben Himmel, men Vinterdage vil det være temmelig strengt, og Landet indeholder kun nogle faa, temmelig smaa Landsbyer, saa at det vil være meget vanskeligt at skaffe en Troppstyrke, der var tyet dertil, tilstrækkelig Tag over Hovedet. Det er paatænt, at opføre nogle Bygninger der, men jeg har ment, at det kan vel neppe være Uudet end Magasinbygninger og Deslige; at opføre Kaserner paa Helgenæs er der dog vistnok ikke tænkt paa, og som sagt, Helgenæs vilde, saavidt jeg kan skjønne, ikke gjøre rigtig Fyldest for en Fæstning. Nu siger Ministeriet vel: Ja, vi have havt en Kommission ude for at opføre et Sted, hvor der kunde anlægges en Fæstning paa Østkysten af Sjylland. Denne Kommission har ikke kunnet finde noget andet Sted end Helgenæs; det er det eneste rigtige Sted. Jeg er tilbøielig til at tro, at det vilde gjøre en god Virkning, om denne Kommission blev sendt ud igjen med Ordre til at finde et andet Sted, hvor der kan lægges en Fæstning; thi jeg er tilbøielig til at tro, at Kommissionen har været noget paavirket af Sensynnet til at skulle skaffe et Sted, hvor der kan befæstes, og hvor det kunde gjøres billigt. Men det er nu en Ting, som vi eengang for alle maa gjøre os klart, at Fæstninger ere dyrt Bøhave at have i en Stat, og at billige Fæstninger ere i de allerfleste Tilfælde det Samme som flette